

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 15C/23/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112222015
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112222015.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Zdenkou Zamecovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: S. Z., K.. XX.XX.XXXX, K.. O. Z. X, I., v tomto konaní zastúpený opatrovníčkou Q.. Q. O., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, zastúpený: advocatius, s.r.o., Palackého 12, Bratislava, IČO: 36 868 752, o zaplatenie sumy 3.080,41 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Súd zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Trnava zo dňa 07.11.2012, č.k. 16Ro/164/2012-22.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim návrhom doručeným súdu dňa 30.10.2012 domáhal zaplatenia sumy 3.080,41 € s úrokom z omeškania v sume 152,54 €, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 1.488,84 € od 28.04.2012 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania z titulu nezaplateného úveru.

Návrh odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 postúpil postupca Slovenská sporiteľňa, a. s., na neho pohľadávku proti odporcovi. Postupca uzatvoril dňa 17.08.2005 s odporcom zmluvu o úvere, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol odporcovi úver. Podmienky čerpania úveru, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Navrhovateľ mal za to, že ide o zmluvu o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že odporca neplnil splátky úveru riadne a včas, postupca odstúpil od zmluvy o úvere a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Jeho pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 3.150,41 €, ktorá pozostávala z istiny 1.558,84 €, riadneho úroku vo výške 941,83 €, úroku z omeškania v sume 649,74 €. V konaní si navrhovateľ uplatnil zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 28.04.2012 vo výške 9% ročne z istiny vo výške 1.488,84 €.

Vo veci súd rozhodol platobným rozkazom zo dňa 07.11.2012, č.k. 16Ro/164/2012-22, ktorý platobný rozkaz sa nepodarilo odporcovi doručiť. Z uvedeného dôvodu súd uznesením zo dňa 28.05.2013 č.k. 15C/23/2013-52 v zmysle § 29 ods. 2,6 ustanovil odporcovi pre toto konanie opatrovníčku.

Na podporu odporcu vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, oznámením zo dňa 14.12.2012 doručeným dňa 19.12.2012. V písomnom vyjadrení vedľajší účastník uplatnil námietku premlčania pohľadávky podaním zo dňa 27.03.2013 doručeným súdu dňa 01.03.2013. Poukázal na to, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi spotrebiteľský úver, navrhovateľ si svoj nárok neuplatnil v 3-ročnej premlčacej lehote.

Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že s odporcom bola uzatvorená dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, v zmysle ktorej odporca vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. V zmysle čl. 3 bod 3.1 predmetnej dohody, osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 vyhlásili, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Poukázal na ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka a § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom mal za to, že pohľadávka nie je premlčaná.

Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 23.09.2013 rovnako poukázala na dohodu o uznaní záväzku a uzavretí splátkového kalendára zo dňa 14.10.2011, na základe ktorej odporca pohľadávku navrhovateľa uznal čo do základu aj čo do výšky a zaviazal sa pohľadávku splácať v splátkach po 55,- € mesačne dňom 13.11.2011. Poskytnutý úver odporcovi právnym predchodcom navrhovateľa - Slovenskou sporiteľňou a.s. na základe uzavretej zmluvy a dodatku k zmluve mal byť splatený dňom 31.07.2008. Uviedla ďalej, že navrhovateľovi sa nepodarilo zistiť, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy, resp. kedy došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, ak k tomuto došlo. Rovnako poukázala na žiadosť odporcu zo dňa 15.03.2012 o odklad splatnosti dohodnutého splátkového kalendára do 31.05.2012, z ktorého prejavu odporcu sa dá konštatovať, že odporca pohľadávku znal a že ju chce splatiť. Poukázala tiež na rozsudky KS Žilina, sp. zn. 9Co/94/2013 zo dňa 25.4.2013, ktorý konštatoval, že uznanie záväzku nie je neprijateľná podmienka, rozhodnutie KS v Košiciach sp. zn. 5Co/275/2012 zo dňa 9.7.2013, ktorý na stane 8 konštatoval, že vedľajší účastník nemôže vzniesť námietku premlčania, ako aj na uznesenie KS v Prešove, 17Co/55/2013 zo dňa 7.5.2013, ktorý uviedol, že uznanie záväzku podľa § 101 Obč. zákonníka nie je viazané na zmluvu a nepoužijú sa naň ustanovenia na ochranu spotrebiteľa.

Opatrovníčka odporcu rozhodnutie ponechala na úvahu sudu v závislosti od vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne navrhovateľa, listinnými dôkazmi zo spisu: zmluvou o vydaní a používaní platobnej karty čl. 3, obchodnými podmienkami čl. 4, dodatkom k zmluve čl. 6-7, dohodou o uzavretí splátkového kalendára čl. 89, zmluvou o postúpení pohľadávok čl. 9-16, oznámením o postúpení pohľadávky čl. 17-18, pokus o zmier čl. 19, písomným vyjadrením navrhovateľa čl. 57-61- prehľadom debetných operácií čl. 69-84 a zistil skutkový stav:

Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvorila s odporcom dňa 17.08.2005 Zmluvu č 284161788, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe tejto zmluvy Slovenská sporiteľňa poskytla odporcovi platobnú kartu s výškou kartového rámca 40.000,- Sk s úrokovou sadzbou 16,80% ročne so splatnosťou úrokov mesačne, k poslednému dňu v mesiaci. Konečná splatnosť kartového rámca bola určená dňom 15.08.2006. Z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a navrhovateľom dňa 24.03.2011 vyplýva, že k uvedenému dňu zostatok pohľadávky predstavoval celkom sumu 3.150,41 €, z ktorej sumy istina predstavovala sumu 1.558,84 €. V čase postúpenia pohľadávky bol odporca v omeškaní 1239 dní, čo predstavuje 3,39 roka. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 12.04.2011 vyplýva, že

pohľadávka v čase jej postúpenia predstavovala sumu 3.150,41 € plus príslušenstvo. Z pokusu o zmier zo dňa 20.09.2012 vyplýva, že odporca bol vyzvaný navrhovateľom, aby si svoju povinnosť uhradiť pohľadávku navrhovateľa splnil najneskôr do 27.09.2012 vo výške 3.436,55 €. V uvedenom pokuse o zmier navrhovateľ uvádza, že pôvodným veriteľom bola vyhlásená mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru dňa..., avšak tento údaj sa v pokuse o zmier neuvádza.

Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 14.10.2011 je zrejmé, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca ako dlžník uzatvorili predmetnú dohodu, pričom táto obsahovala aj uznanie záväzku, formu splatenia záväzku, rozhodcovskú doložku a záverečné ustanovenia. Z dohody podľa bodu 3.1 vyplynulo, že odporca sa zaviazal splatiť svoj záväzok v pravidelných splátkach v dohodnutej výške 55,- € k 13-temu dňu v mesiaci, pričom dátum splatnosti prvej splátky je 13.11.2011. V bode 2 uzatvorenej dohody odporca uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzok vo vzťahu k navrhovateľovi vo výške 1.558,84 € a náklady na inkasné konanie vo výške 150,- €.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Súd podrobil vec z hľadiska súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, má svoj obsah a nie je možné ho prehliadať ani v rovine súkromného práva. Ak sa uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu uplatnenému právu. Výkon práv okrem iného nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3

ods. 1 Občianskeho zákonníka), a o taký prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

Zákon o ochrane spotrebiteľa definuje nekalé obchodné praktiky dodávateľov voči spotrebiteľom a z toho osobitne taxatívnym spôsobom vypočítava nekalé obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, a ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 k zák. o ochrane spotrebiteľa. Rozdiel, ktorý odlišuje praktiky uvedené v zozname od ostatných je ten, že sú nekalé bez ďalšieho, t. j. bez skúmania dvoch relevantných vlastností, a to: 1. či k nim došlo postupom dodávateľa bez odbornej starostlivosti a 2. či takéto konanie vyvolalo rozhodnutie (ekonomické) spotrebiteľa, napríklad uzavrieť zmluvu, dodatok, vykonať plnenie a podobne. U iných praktík je teda pre záver o nekalosti dôležitá existencia uvedených dvoch aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak po a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zák. o ochrane spotrebiteľa).

Spotrebiteľský kódex definuje aj uvedené dva znaky nekalej obchodnej praktiky.

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u/ zák. o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ písm. r/ Zákona o ochrane spotrebiteľa).

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa súd zaoberá otázkou, či je vedľajší účastník oprávnený podať odpor, vzniesť námietku premlčania a ďalej dôvodnosťou vznesenej námietky.

Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka v konaní je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, t. j. právny záujem na úspešnosti v spore u toho účastníka, ku ktorému pristúpil. O právny záujem ide vtedy, ak rozhodnutím súdu vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka (jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva).

Ako vedľajší účastník sa však s poukazom na § 93 ods. 2 OSP môže zúčastniť aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, v takomto prípade zákon nestanovuje ako podmienku účasti skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Vstup takejto osoby do konania má za cieľ zabezpečiť širšiu ochranu osobám, ktoré sú alebo môžu byť v znevýhodnenom postavení (napr. spotrebiteľia, osoby diskriminované z rôznych dôvodov). Vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony, na ktoré je oprávnený hlavný účastník (s výnimkou dispozície s konaním a jeho predmetom) a tieto úkony robí práve v prospech a s účinkami pre hlavného účastníka,

ktorého v spore podporuje. Uplatnenie obrany proti návrhu je procesným právom účastníka konania (odporcu) a rovnaké právo má aj vedľajší účastník, ktorý počas konania vystupuje na jeho strane, na tom, že ide o procesné práve nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú rovnako námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy (akou je aj námietka premlčania), keďže procesné právo uplatniť tieto námietky v konaní nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom alebo len v procesnom práve (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 539/2008).

Vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania písomným podaním zo dňa 14.12.2012, doručeným súdu dňa 19.12.2012. Písomným podaním doručeným súdu dňa 01.03.2013 vzniesol námietku premlčania, keď opatrovníčka odporcu nemala námietky proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane a tiež nemala námietky ani proti vznesenej námietke premlčania vedľajším účastníkom.

Ďalej sa súd zaoberal dôvodnosťou vznesenej námietky.

Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že uplatnená pohľadávka bola splatná dňom 31.07.2008, tak ako sa to uvádza v dodatku k zmluve uzavretého dňa 28.11.2007, keď k tejto súvislosti treba uviesť, že navrhovateľ nedisponuje údajmi o tom, kedy došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru. Navrhovateľ doručil súdu návrh dňa 30.10.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

Zámer navrhovateľa dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 14.10.2011, ktorú odporca podpísal, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Z tohto dôvodu uznanie dlhu odporcom považuje súd za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že odporca vedel o jeho premlčaní tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Uznať možno aj premlčaný dlh, ale uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný, čo v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal. Z dohody vyplýva, že vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch je zakomponované v bode 3 tejto dohody, označenej ako forma splatenia záväzku. Nakoľko vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, túto súd považoval za odôvodnenú, preto z uvedených dôvodov žalobu zamietol.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v konaní úspešnému odporcovi nepriznal súd náhradu trov konania, nakoľko tento si trovy konania neuplatnil, náhradu trov konania súd nepriznal ani vedľajšiemu účastníkovi, ktorý si trovy konania neuplatnil.

Podľa § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, súd zrušil platobný rozkaz tunajšieho súdu zo dňa 07.11.2012, č.k. 16Ro/164/2012-22, z dôvodu, že vydaný platobný rozkaz nebolo možné doručiť odporcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, trojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.